

De Stemming van 14 januari 2018

De afgelopen 3 weken zijn er geen verschuivingen geweest in politieke voorkeur. De scores zijn nog gelijk aan die van 24 december 2017. Het is interessant om te zien hoe dat in de vorige 5 jaar is verlopen tijdens het Kerstreces. Dankzij het overzicht hieronder is ook interessant om te zien hoe de partijen zich door de jaren heen hebben ontwikkeld. Maar daarnaast zien we ook dat gemiddeld in die periodes van drie weken maar 2 zetels van partij zijn veranderd! Alleen bij het Kerstreces van 2012 zien we een verschuiving van 4 zetels (omdat de VVD toen 4 zetels steeg).

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer na het Kerstreces in de laatste 5 jaar

zetels	13-01-2013	12-01-2014	11-01-2015	10-01-2016	8-01-2017	14-01-2018
VVD	25	20	17	18	23	27
D66	18	20	24	16	14	15
Forum voor Democratie						15
GroenLinks	3	6	10	15	14	14
SP	21	24	17	15	11	14
CDA	15	18	23	19	15	14
PvdA	25	14	11	9	10	14
PVV	24	28	31	41	35	14
Partij voor de Dieren	3	4	5	4	5	7
50PLUS	8	4	2	4	11	5
ChristenUnie	5	7	6	5	5	5
SGP	3	4	4	3	3	3
DENK					2	3
Overige partijen	0	1	0	1	2	0
Totaal	150	150	150	150	150	150
PVV+FvD	24	28	31	41	35	29
VVD+D66+CDA	46	46	51	49	51	56
PvdA+SP+GroenLinks	49	44	38	39	35	42

Zetelverschuivingen tijdens het Kerstreces in de afgelopen 5 jaar

zetelverschuiving	13-01-2013	12-01-2014	11-01-2015	10-01-2016	8-01-2017	14-01-2018
VVD	4	-2	-1	-1	0	0
D66	0	0	0	0	0	0
Forum voor Democratie						0
GroenLinks	0	0	0	0	0	0
SP	0	1	0	0	0	0
CDA	-1	0	-1	-1	1	0
PvdA	-1	0	1	0	0	0
PVV	-1	1	1	2	-1	0
Partij voor de Dieren	0	0	0	0	0	0
50PLUS	0	0	0	0	0	0
ChristenUnie	0	0	0	0	0	0
SGP	-1	0	0	0	0	0
DENK					-1	0
Overige partijen	0	0	0	0	1	0
Aantal verschoven zetels	4	2	2	2	2	0

Deze tweede tabel laat zien dat als er politiek gezien weinig gebeurt, er onder de kiezers ook weinig verschuift. Maar daarnaast ook iets anders. Wat ik al veel vaker stel als er (voor de zoveelste keer vanuit de universitaire wereld) gesteld wordt dat je aan kleine verschuivingen geen belang mag hechten, omdat die binnen de marges van de kansberekening vallen: Voor onze peiling gelden niet de enkelvoudige kansberekening van het soort: "als de steekproef de grootte X heeft dan zijn de betrouwbaarheidsmarges Y%." (Bij voorbeeld bij een steekproefgrootte van 1500 en een resultaat van 20%, zijn die marges plus of min 2%, in casu 3 zetels). Sinds ik met peilingen begonnen ben (in 1976) is het juist mijn streven geweest dat soort marges te verkleinen, omdat anders het meetinstrument van peilingen te grof is. Wat is de relevantie er immers van als een verschuiving van 3 zetels tussen twee peilingen (die in het electoraat relatief weinig voorkomen) nog niets hoeft te betekenen? Het feit dat bij 6 periodes van Kerstreces de gemiddelde zetelverschuiving bij Peil.nl maar 2 zetels is bewijst proefondervindelijk dat de betrouwbaarheidsmarges bij de zetelverdeling bij Peil.nl beduidend kleiner zijn dan via de enkelvoudige kansberekening berekend wordt. Als namelijk die kansberekening wel zou opgaan dan zou deze tabel beduidend meer verschuivingen met waardes van 1 en 2 zetels getoond moeten hebben.